

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/349/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

6/2019. (I. 24.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) I. r. panaszos és II. r. panaszos¹ jogi képviselőjük útján 2017. július 10-én előterjesztett **panaszát** a 2019. január 24-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében, írásbeli előterjesztése nyomán – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogatosító szerv – a Terrorelhárítási Központ – igazgatójához.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A jogi képviselő a panaszosokkal szemben 2017. július 10-én, a lakóingatlanukban fogatosított rendőri intézkedések (ingatlan átvizsgálása, feltartóztatás, kényszerítő eszköz alkalmazásának kilátásba helyezése), rendőri intézkedés (azonosítási, intézkedés tényének és céljának közlésére vonatkozó kötelezettség) megszegése, továbbá a rendőri intézkedés során történt károkozás és a rendőri hangnem és bánásmód miatt 2017. július 10. napján, elektronikus úton terjesztette elő a panaszt a Belügyminisztériumhoz. A Belügyminisztérium a beadványt 2017. július 21. napján továbbította a Terrorelhárítási Központnak. A Terrorelhárítási Központ Jogi és Adminisztratív Igazgatósága 2017. augusztus 7-én kelt levelében tájékoztatta a Testületet a panaszbeadványról, ami alapján a Testület – jogi képviselőjük útján – felhívta a panaszosokat, hogy nyilatkozzanak: a Testület

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

vagy a Terrorelhárítási Központ panaszeljárását választja. A jogi képviselő 2017. november 22-én a Testület általi panaszeljárásról nyilatkozott.

I.

1) A jogi képviselő Katonai Nyomozó Főügyészséghez címzett feljelentése szerint az I. r. panaszos és férje (T. M.) házassága évekkorábban megromlott, ezért egy ingatlanban, valójában azonban különváltan élnek. Az I. r. panaszos férjét a panaszolt rendőri intézkedést megelőzően két évvel jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, azonban az I. r. panaszos tudomása szerint férje nem vonult be a büntetés letöltésére. A N. településen levő közös lakásukból ismeretlen helyre távozott több mint két éve, azóta sem a gyermekeivel, sem az I. r. panaszossal nem tartja a kapcsolatot.

2017. július 10-én reggel 5 óra és 5 óra 30 perc között a panaszosok arra ébredtek, hogy a lakóingatlanuk előtt több rendőrségi szolgálati gépkocsi áll, és a rendőrök hangosbemondón keresztül felszólították az ott tartózkodókat, hogy jöjjenek ki.

A panaszosok – akik korábban nem tapasztaltak ilyet – felébredve igyekeztek eleget tenni a felhívásnak. A rendőrök (akik a ruházatuk alapján a Terrorelhárítási Központ beosztottjai voltak) az I. r. panaszos fiát, a II. r. panaszost a hajánál fogva rángatták ki a lakásból a szolgálati gépkocsihoz. A II. r. panaszos kiment, és visszaszólt a többieknek, hogy „itt vannak a kommandósok”. Az I. r. panaszos még a ház ablakából azt látta, hogy a fiát egy sötét színű Transporterhez „odavágták” a rendőrök. Később az I. r. panaszost is felszólították, hogy felemelt kézzel menjen ki. Csak egy póló volt rajta, amiben aludt, és a rendőrök nem engedték meg, hogy alsóneműt vegyen fel: félig meztelenül őt is kihajtották az utcára a Transporter mellé. Közölték, hogy amennyiben az I. r. panaszos nem megy ki, megbilincselik, és hasra fektetik. Úgy viselkedtek a panaszosokkal, mint „a II. világháború idején elhurcolt emberekkel”.

Megkérdezték, hogy van-e még valaki a lakásban. Az I. r. panaszos elmondta, hogy a II. r. panaszos élettársa benn van, aki 6 hónapos terhes. Et követően az I. r. panaszos menyje is kijött a lakásból, őt is a szolgálati gépkocsi mellé állították. A terhes nőnek azt sem engedték meg, hogy WC-re menjen, azt mondták, hogy a gépkocsi mellett elintézheti a dolgát. Mindannyiukkal úgy viselkedtek a rendőrök, mintha bűnözők lennének.

Ezt követően a rendőrök az ingatlanban „házkutatást” fogatosítottak (kb. másfél-két órán keresztül), amelynek során mindkét szinten a berendezést, a bútorokat, a lakás fűtési rendszerét és a használati tárgyakat megrongálták, milliós kárt okozva azzal. (A beadványban felsorolták a rongálásokat: a függönyöket és a redőnyöket leszaggatták, a fotel karfáját, lábát összetörték, a heverőt felborították, annak karfáját is összetörték, a szekrények ajtaját, ablakpárkányokat, ablakkereteket megrongálták, a gázkazánt összetörték.) Az I. r. panaszos és családja nem látta a rongálási cselekményeket, mert akkor ők már az utcán álltak, az esős időben. A rendőrségi gépkocsik egyébként lezárták a rendőri intézkedéssel érintett útszakaszt, így több falubeli nem tudott munkába menni, kénytelen volt megvárni a rendőri intézkedés végét.

Az I. r. panaszos férjét nem találták meg a rendőri intézkedés során, holott az I. r. panaszos közölte is, hogy nem tudják, hol tartózkodik.

A rendőrök minősíthetetlen hangnemben beszéltek velük: bármit akartak mondani, a rendőrök durván azt mondták, hogy „Pofa be, bűdös parasztok, egyébként mindjárt lehasaltok a földön!”

illetve közölték, hogy előző nap látták az I. r. panaszos férjét a településen egy piros Suzukiban. Erre az I. r. panaszos azt válaszolta, hogy az a fia is lehetett, mert hasonlít az apjára.

A jogi képviselő sérelmezte azt is, hogy a Terrorelhárítási Központ munkatársai a rendőri intézkedés során nem tájékoztatták a panaszosokat arról, mely rendvédelmi szerv személyi állományába tartoznak, és milyen okból fogatosítják a rendőri intézkedést, milyen jogalapja van az intézkedésüknek, és az erre vonatkozó dokumentum („igazolás”) kiállítására vonatkozó kérését is elutasították.

2) A Terrorelhárítási Központ által továbbított, az I. r. panaszos által a Belügyminisztérium elektronikus címére küldött, 2017. július 10. napján kelt levele az Állásfoglalás I. rész 1) pontjában ismertetett feljelentésben foglaltakkal szinte azonos tartalommal tartalmazza a rendőri intézkedés elleni panaszt, ezért annak részletes ismertetésétől a Testület eltekintett.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a Terrorelhárítási Központtól a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrségi iratok szerint 2017. július 10-én a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály 10. Műveleti Osztály hét beosztottja intézkedett a panaszosokkal szemben: három r. százados műveleti tiszt, és négy r. törzsszázados műveleti tiszt helyettese.

2) Terrorelhárítási Központ továbbította a Testület részére a rendőri intézkedéssel érintett személyek tanúkénti kihallgatásáról szóló jegyzőkönyveket.

a) Az I. r. panaszos a Központi Nyomozó Főügyészség ... Regionális Osztályán történt tanúkihallgatása során – a feljelentésben [Állásfoglalás I. rész] foglaltak fenntartása mellett – az alábbi nyilatkozatot tette.

A rendőri intézkedést megelőzően a földszinten aludt, fia és annak élettársa pedig az emeleten voltak. Fia ébresztette azzal, hogy kommandósok vannak a házuknál, akik közölték, hogy a házból menjenek ki, felemelt kézzel. A II. r. panaszos már elindult kifelé az épületből, az első bejáraton, az I. r. panaszos pedig utána indult és az üvegezett teraszon keresztül azt látta, hogy fiát egy fekete egyenruhás, maszkos, sisakos felfegyverzett férfi folyamatosan lökdösi hátulról a nyakánál és a vállánál. Amint kifelé tartott, a rendőrök az I. r. panaszost is észrevették, és egy férfi (aki a kiskaputól a panaszosnak balra, az úton keresztben álló sötét kisbusz mögött állt) hangosbemondó használata nélkül – felszólította, hogy felemelt kézzel menjen ki. Kérte, hogy felöltözhessen, de csak azt kiabálta neki a férfi, hogy „Nem értette? Felemelt kézzel jöjjön ki!” Ekkor már látta az I. r. panaszos, hogy az utcán legalább tíz rendőrségi gépkocsi áll és TEK feliratú ruhában vannak a rendőrök. A második felszólítást követően már nem mert tovább akadékoskodni, felemelt kézzel kiment a házból, és annak a járműnek az oldalához kellett mennie, ahonnan a felszólítást közölték. Utána ment ki a fia terhes élettársa, köntösben. Miután az I. r. panaszos már a rendőrségi gépkocsi mellett állt, a jobb karján levő gipszet megvizsgálta az egyik rendőr azzal az indokkal, hogy telefont keres. Néhány perc várakozás után a II. r. panaszos elkezdte kérdegetni, hogy miért történik az intézkedés. A rendőrök pedig azt kérdezték, hogy van-e még valaki a házból, amire nemmel feleltek. A II. r. panaszos újra érdeklődni kezdett, melyre a korábban utasításokat adó rendőr kiabálva, minősíthetetlen

hangnemben azt mondta, hogy „Pofa be!”, illetve „kuss legyen”. A panaszosok kikérték a hangnemet, és továbbra is tájékoztatást szerettek volna kapni, illetve elmondták, hogy vannak jogaik. Válaszul a rendőr nagy erővel a jármű oldalának lökte a II. r. panaszost, és azt ordította, hogy „kuss legyen”, illetve „bűdös parasztnak” nevezte őket, akik „ha nem fogják be a szájukat, akkor megbilincselik és a földre fektetik”. A jármű oldalánál rajta kívül még egy rendőr tartózkodott, aki „vigyázott” a panaszosokra. Ő normális hangnemben beszélt, próbálta őket megnyugtatni, kérte, hogy az utasításokat tartsák be, akkor nem lesz probléma. Miután az I. r. panaszos menyé is odaért a járműhöz, azt követően indultak meg az épületben a rendőrök. Sokan mentek be, másfél-két óráig tarthatott a házkutatás, amely idő alatt ők végig a jármű mellett várahoztak, majd, amikor esni kezdett az eső, megengedték, hogy beüljenek. Egy idő után az I. r. panaszos jelezte, hogy mosdóba kell mennie, de nem engedték számára, ezért a szemközi üres telekre kísérték át, ott végezte el a dolgát a rendőr felügyelete mellett. A terhes menyé sem mehetett mosdóba, és rosszul lett, inni kért, amit nem teljesítettek a rendőrök, hányt is a szolgálati gépkocsi mellett. Az I. r. panaszos ugyanakkor látta, hogy a szolgálati gépkocsiban volt innivaló, mert az egyik rendőr onnan üdítőt vett ki magának. Várakozás közben az intézkedés alá vont személyek próbáltak kicsit mozogni, de amiatt is rájuk szólt a rendőr, hogy ne mászkáljanak. A házkutatás vége előtt 20 perccel érkezett a helyszínre egy civil ruhás, farmert és sötét színű pólót viselő fiatal férfi, aki egyből bement a házba, majd a rendőrökkel együtt kijött, és odalépett a panaszosokhoz. Közölte, hogy bemehetnek a házba. Az I. r. panaszos megkérte, hogy mutakozzon be, és közölje az intézkedés okát, azonban a civil ruhás férfi telefonált, közben pedig a középső ujját kinyújtva mutatta az I. r. panaszosnak, majd távozott. A házba visszamenve az I. r. panaszos azt látta, hogy „pusztítást” végeztek a rendőrök.

b) A II. r. panaszost is tanúként hallgatta ki az ügyészség. Tanúkénti vallomásában előadta, hogy a kérdéses napon 5 óra 15 perckor kelt fel, néhány perccel később kiabálást, illetve kutyaugatást hallott az utcáról, majd szirénázást, és azt hogy egy hangosbemondón keresztül közlik: felemelt kézzel menjenek ki az épületből. Lement a földszintre és szólt édesanyjának, majd ment is kifelé. Az ajtón kilépve azt látta, hogy az utcán mindenhol fekete ruhás, maszkos, felfegyverzett rendőrök állnak. Amikor meglátták, fegyvert szegeztek rá, és felszólították, hogy felemelt kézzel menjen ki, aminek eleget tett. Kilépve a kapun, az egyik rendőr hátul, a fejtetőn megfogta a haját, és azt tartva haladt mögötte, egy Transporter oldaláig. Az autóhoz fordulva meg kellett állnia. Nem motozták meg, mivel csak alsónadrág és trikó volt rajta. Megkérdezte, mi az intézkedés oka, de csak azt kérdezték tőle, hol van M. . Mondta, hogy semmilyen M.-t nem ismer, korábban, apja, T. M. élt még a házban, amire azt mondták, hogy akkor őt keresik. Elmondták a tanú, hogy nem tud apja hollétéről. Ő utána az édesanyja, végül pedig az élettársa jött ki a házból. Az intézkedés során az a rendőr, aki őt kísérte, egy esetben a jobb vállánál fogva meglökte, amitől az autónak esett, de nem sérült meg. A rendőrök végig agresszíven, emelt hangon beszéltek velük, és sértegették őket („bűdös paraszt” jelzővel illették, bűnözőnek nevezték őket, kifogásolták a tanú hajviseletét is). A házkutatás legalább másfél órán keresztül tartott, amely idő alatt végig a járműnél várahoztak mindannyian, végig feltett kézzel. Közvetlenül mellettük két vagy három rendőr állt, akik néha rövid időre elmentek. Édesanyja és élettársa is jelezte, hogy el akar menni végére, de azt nem akarták megengedni, végül az I. r. panaszos a szemközi üres telken végezhetette el a dolgát, míg a tanú élettársa annyira rosszul lett, hogy hányt is. Egy idő után érkezett egy civil ruhás nyomozó, aki megkérdezte, hol tartózkodik a tanú édesapja, amire közölték, hogy nem tudják. Kérték viszont a rendőrt, hogy egyrészt mutakozzon be, másrészt adjon tájékoztatást, miért folyik ez az egész dolog, de nem válaszolt. Miután visszamehettek a házba, és szembesültek a pusztítással, az I. r. panaszos egyből kiment és szóvá tette a dolgot, melyre választ továbbra sem adott ez a civil ruhás férfi, csak középső ujját mutatta fel.

c) A terhes nő tanúkénti kihallgatása során az előzőekben ismertetettekkel azonos tartalmú vallomást tett, ezért annak részletes ismertetésétől a Testület eltekintett.

3) A Testület felvilágosítás-kérése alapján a Terrorelhárítási Központ Jogi és Adminisztratív Igazgatóságának r. őrnagy mb. jogi és igazgatója tájékoztató levelet küldött, az alábbi tartalommal.

2017. július 10-én a panaszosok házában T. M. elfogása érdekében a Ny.-i Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) felkérése alapján végzett rendőri intézkedés során az I. r. panaszossal és a II. r. panaszossal szemben a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály 10. Műveleti Osztály (a továbbiakban: TEK 10. Műveleti Osztály) állománya nem alkalmazott személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedést. A műveleti feladat végrehajtásának megkezdésekor a TEK 10. Műveleti Osztály beosztottai felszólították a házban tartózkodó személyeket, hogy a házból jöjjenek ki és vessék alá magukat a rendőri intézkedésnek.

Ezt követően a házból kijött a II. r. panaszos, aki kinyitotta az utcai kiskaput és a felszólításnak eleget téve odament a szolgálati mikrobusz mögé. Ezt követően kijött a házból az I. r. panaszos és a II. r. panaszos élettársa, akik a felszólításnak eleget téve szintén a szolgálati mikrobusz mögé álltak. Ezután a TEK 10. Műveleti Osztály beosztottjai a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 32. §-ában meghatározott felvilágosítás-kérés idejére a panaszosokat és a II. r. panaszos élettársát feltartóztatták, és intézkedtek a ház biztonsági átvizsgálására. Az érintettekkel szemben a felvilágosítás-kérésen kívül (ami néhány percet vett igénybe) további rendőri intézkedést nem foganatosítottak. A TEK 10. Műveleti Osztály beosztottjai felajánlották nekik, hogy a ház biztonsági átvizsgálásának a befejezéséig a szolgálati mikrobuszban tartózkodhatnak, amit először elutasítottak, majd beszálltak és a műveleti tevékenység végéig ott tartózkodtak.

Tekintettel arra, hogy a Rendőrkapitányság felkérése az emberölés bűntettének előkészülete, illetve visszaélés lőfegyverrel és lőszerral bűntette miatt elítélt és szökésben lévő T. M. elfogására irányult, és a Rendőrkapitányság információi szerint a férfi éles vadászlőfegyverrel rendelkezik, ezért a ház biztonsági átvizsgálásakor fennállt az élet, és testi épség veszélye. Erre tekintettel a ház átvizsgálásának idejére (mintegy másfél órára) a panaszosokat a rendőrök nem engedték vissza a házba; a személyi és mozgás szabadságukat más irányba nem korlátozták. A panaszosokkal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

4) A Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály vezetőjének levele szerint a Rendőrkapitányság illetékességi területén lakó és tartózkodó T. M. ellen a ... Törvényszék Bv. Csoportja lopások miatt, a ... Járásbíróság szintén lopás miatt elfogatóparancsot adott ki. A személlyel szemben többek között visszaélés lőfegyverrel, illetve emberölés előkészülete miatt fejeztek be vádemeléssel büntetőeljárást. Az elfogatóparancsok, illetve befejezett büntetőeljárások miatt a személynek több mint 10 évet kell büntetés-végrehajtási intézetben töltenie. A beszerzett információk szerint továbbá éles vadászfegyverrel rendelkezik, illetve több esetben tett olyan kijelentést, hogy bármi áron elkerüli elfogását. A Rendőrkapitányság Felderítő Osztályának felkérése alapján, bűnügyi realizálásban vett részt N. község területén, mivel egy többszörösen körözött személy elfogásához kértek segítséget. Az előzetes felderítés, tanúkihallgatás és egyéb információgyűjtés során megalapozott gyanú merült fel arra vonatkozóan, hogy T. M. a tíz és fél éves szabadságvesztésének letöltése elől bujkál, feltehetően a község területén. A személy ellen jelenleg is több eljárás van folyamatban, különböző eljárási szakaszokban, illetve olyan betöréses lopással lehetett kapcsolatba hozni, mely során lőfegyvereket tulajdonítottak el egy vadásztársaság vezetőjétől. A körözött személy intézkedés alá vonásának koordinálását 2017. július 7-én a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság főtanácsadója végezte, majd július 10-én a r. alezredest bízták meg a helyszíni parancsnoki feladatok ellátásával.

Mivel a célszemély többszörösen körözött, másfél éve szökésben lévő elkövető és éles lőfegyverrel rendelkezhet, ezért szakszerű és biztonságos elfogásához és intézkedés alá vonásához – a hatásköri kötelezettséget is figyelembe véve – a felkérő szerv a Terrorelhárítási Központ műveleti egységeinek

segítségét kérte. Az akció zavartalan végrehajtása, illetve a bizonyítási eszközök felkutatása, lefoglalása, valamint a körözött személy intézkedés alá vonása érdekében az Osztály mindkét napon azonos létszámmal és leosztással kezdte meg a feladat végrehajtását. A 10. Műveleti Osztály állománya a bűnügyi akcióban 1 + 16 fővel vett részt, hat szolgálati gépkocsival. A körözött személy elfogására tervezett műveleti akciókban 2017. július 7-én a 11. Műveleti Osztály 10 fővel, 2017. július 10-én pedig a 7. Műveleti Osztály 5 fővel nyújtott segítséget a végrehajtásban.

A tervezett akció sikeres végrehajtása, illetve a célszemély jog- és szakszerű intézkedés alá vonásának érdekében, 2017. július 7-én, a Speciális Technikai Osztály segítségével, a község külső területéről drón felvétel készült, ami alapján megtervezték a megjelölt tanya átvizsgálását. Az operatív körülmények és egyéb információk miatt, az adott napon nem sikerült feltérképezni a körözött személy feltételezett tartózkodási helyét, ezért a műveleti feladatot nem hajtották végre. A kérvél történt többszöri egyeztetést követően 3 nappal később, 2017. július 10-én állt fel a 10. és a 7. Műveleti Osztály (Miskolc) kijelölt állománya egy ismételt műveleti feladatra, amelynek a célja az volt, hogy a célszemélyt biztonságban intézkedés alá lehessen vonni.

Többszörösen megerősített információk alapján feltételezni lehetett, hogy a célszemély családja körében, a családi házban bujkál. A hatóságok elől elrejtőzött és másfél éve folyamatosan változtatja tartózkodási helyét, felhasználva családjának ingatlanjait. Rejtőzködésében, szállításában, élelmezésében a felesége és fiai folyamatosan segítik, ezért a felkutatására tett intézkedések rendszerint kudarcba fulladnak. A Felderítő Osztály munkatársai 2017. július 9-én 20 óra körül személyesen is látták, hogy a célszemély bezárja a családi házának kapuját, miután felesége beállt az udvarra a saját gépkocsijával. Ezt követően a házat folyamatosan figyelés alatt tartották, majd haladéktalanul értesítették a Terrorelhárítási Központ Műveleti Főosztályát és kérték a műveleti csoport segítségét, a célszemély sikeres elfogásához.

A Terrorelhárítási Központ r. ezredes műveleti igazgató-helyettesének engedélyével az osztályvezető megkezdte a művelet megtervezését, valamint a végrehajtásban résztvevő szolgálati csoportok összeállítását és kiértékelését. Az előzetes tervek alapján a szolgálati csoportok eligazítására és feladataik meghatározására 2017. július 10-én 3 órakor történt meg. A 7. Műveleti Osztály, valamint a Speciális Technikai Osztály segítségével megtervezték és összeállították a célszemély felkutatása és elfogása érdekében teendő intézkedéseket. Az előzetes terveknek megfelelően, 5 órakor a műveleti osztályok, valamint a Speciális Technikai Osztály munkatársai egy közelben lévő, elhagyott telephelyről felmozogtak a célszemély családi házához közelébe. Miután a megfigyelő drón a levegőbe emelkedett, és élő képet adott a házról, a záró csoportok felmozogtak a meghatározott pozíciókba, majd körbezárták az ingatlant. A teljes zárást követően az elfogó csoport a Kossuth utcán megközelítette a családi házat, majd a panaszosok háza előtt felvette a részére kijelölt pozíciót.

A műveleti csoportok akcióban résztvevő állományának feladata az volt, hogy a célszemélyt a tartózkodási helyéül szolgáló lakóházban, vagy annak közelében vonják intézkedés alá és biztosítsák a további helyszíni nyomozati cselekmények végrehajtását. A felszámoló csoport a gépjárművek fedezékéből, gigafon segítségével felszólította a házban tartózkodó személyeket, hogy a házból jöjjenek ki és vessék alá magukat a rendőri intézkedésnek.

A felszólításokat követően a házból kijött a II. r. panaszos, aki kinyitotta az utcai kiskaput. Őt a felszámoló csoport felszólította, hogy menjen a szolgálati mikrobusz mögé és vesse alá magát a további intézkedéseknek, aminek eleget tett, vele szemben a legenyhébb fokú kényszerítő eszköz alkalmazására sem volt szükség. Ezt követően a házból kijött még az I. r. panaszos, valamint az 5 hónapos terhes menyé. Őket a biztosító és felszámoló csoport szintén a mikrobusz mögé mozgatta, ahol felajánlották nekik, hogy beülhetnek a gépkocsiba.

Miután az intézkedés alá vont családtagok szerint a házból minden személy kijött, a felszámoló csoport lövedékálló pajzs fedezetében megközelítette a családi ház bejáratát, majd a nyitott ajtón keresztül behatolt a lakásba.

Lassú átvizsgálás taktikai módszerével, elfogó kutya alkalmazásával a felszámoló csoport szisztematikusan átvizsgálta a három szintes család házat a célszemély tartózkodási helyének felkutatása érdekében. Az átvizsgálás alatt a drónok folyamatosan a levegőben maradtak, így a ház körüli mozgásokat, illetve a szolgálati csoportok elhelyezkedését folyamatosan nyomon lehetett követni. A teljes átvizsgálás megközelítően egy órát vett igénybe, ami kiterjedt a családi ház minden szintjére, a melléképületekre, a garázsokra, valamint a hátsó udvarra és az ott található terménytárolókra is.

A műveleti csoportok először személyre vizsgálták át az ingatlant, de mivel a célszemélyt nem sikerült megtalálni, ezért ismét előlről elkezdték átkutatni a családi ház minden szegletét. Ennek során a csoport minden szekrényt és bútort kinyitott, kimozgatott a helyéről, amiről feltételezni lehetett, hogy búvóhelyül szolgálhat egy felnőtt férfi számára. A házban található bútorok között több darab is elég rossz állapotú volt, elmozdítás hatására volt olyan erősen használt fotel, amelynek karfája kijött a helyéről. Nem tört el, de a csapolások szétcsúsztak, és a karfa a földre esett. Több szekrénynek az ajtaján a zsanérok ki voltak mozdulva, azokból hiányoztak a csavarok, így kinyitás után nehezen vagy egyáltalán nem lehetett a bútor ajtaját visszazárni. Az elfogást kérő szerv munkatársainak információi szerint a célszemélynek feltételezhetően egy nehezen felfedhető rejtekhelyet építettek ki az ingatlanon belül, és ott próbál elrejtőzni a hatóságok elől. Ennek felkutatása érdekében a lakásban a szőnyegeket is felhajtották és átkutattak minden elképzelhető helyet. Ennek ellenére nem sikerült őt megtalálni. A sikertelen átvizsgálás után a helyszínt a Rendőrkapitányság Felderítő Osztályának átadták, további nyomozati cselekményeket ők sem folytattak le.

Az intézkedés során, a helyszínen visszatartott I. r. panaszos folyamatosan szidalmazta a biztosító csoport tagjait, több esetben lökdöste a karjukat annak érdekében, hogy engedjék őt vissza az ingatlanba. A biztosító csoportnak ezért többször fel kellett szólítania, hogy hagyjon fel cselekményével, ilyen módon ne akadályozza a rendőri intézkedést, különben vele szemben bilincset, vagy testi kényszert fognak alkalmazni. A családtagok – beleértve a várandós nőt is – nem éltek azzal a lehetőséggel, hogy beülnek a részükre biztosított mikrobuszba, pedig arra többször megkérték őket a biztosító csoport tagjai.

Mivel a célszemély felkutatására tett rendőri intézkedések a panaszosok házánál nem vezettek eredményre, a műveleti osztályok beosztott állománya – a kérő szerv felkérésének eleget téve – megjelent a község szélén található, és id. T. M. tulajdonát képező tanyán is, hogy segítséget nyújtsanak az ingatlan átvizsgálásában. A tanya előtt a tulajdonost a Felderítő Osztály munkatársai igazoltatták, majd az általa átadott lakáskulcs segítségével a felszámoló, átvizsgáló csoport bejutott az ingatlanba és lassú átvizsgálás módszerével szintén átvizsgálta a tanya épületeit és különböző helyiségeit. A tanyán szintén nem sikerült feltalálni a célszemélyt, ezért 2017. július 10-én 11 órakor a műveleti osztályok a helyszínt elhagyták és további intézkedést nem hajtottak végre.

6) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály 10. Műveleti Osztály (Debrecen) hét beosztottjának együttes jelentése az Állásfoglalás II. rész 5) pontjaiban ismertetett dokumentumhoz (a r. alezredes osztályvezető jelentéséhez) képest az alábbi többlet adatokat tartalmazza.

A r. alezredes osztályvezető jelentésében említett bűnügyi realizálási feladat teljesítése érdekében 2017. július 9-én 21 óra körüli időben telefonon értesítette a beosztottakat, hogy hajnal fél kettőkor

vonuljanak be a szolgálati helyükre, mert napkeltekor egy körözött személyt kell elfogniuk. Az előzetes megbeszélésnek megfelelően, az adott időpontban a rendőrök bevonultak, majd 3 órára a Felderítő Irodába mentek, a szükséges eligazítás és felkészülés érdekében. Ott felvették a kapcsolatot a felkérő szerv munkatársaival, akik elmondták, hogy a körözés alatt álló célszemély jelenleg a bejelentett lakcímén, a panaszosok által lakott házban tartózkodik. Az eligazítás, a szolgálati csoportok leosztása, valamint a megfelelő taktika megbeszélése után, szolgálati gépkocsikkal a község határába mentek, ott várakoztak.

4 óra 50 perc körüli időben a művelet irányításával megbízott r. alezredes osztályvezető utasítására, a lakóház utcájának közelébe hajtottak és vártak a megfelelő jelzésre, amikor megközelíthetik a családi házat. Amikor a záró csoportok elfoglalták felállítási helyüket és körbezárták a családi ház hátsó részét, valamint a megfigyelő drón már a levegőben tartózkodott, elindultak autóikkal az utcán felfelé. A családi ház elé érve, a szolgálati gépkocsikat a megfelelő pozícióban leállították, majd az autókból kiszállva, azokat fedezékként használva, felszólították a házban tartózkodó személyeket, hogy a házból jöjjenek ki és vessék alá magukat a rendőri intézkedésnek. A felszólítást először hangosbemondón közölték, majd következő 2 alkalommal már anélkül, mivel nem lehetett jobban hallani kihangosítva sem a felszólítást.

A felszólításokat követően, pár perc elteltével, a házból kijött a célszemély fia, a II. r. panaszos, aki kinyitotta az utcai kiskaput. Felszólították, hogy menjen az előre kijelölt szolgálati mikrobusz mögé és vesse alá magát a további intézkedéseknek, aminek eleget tett, vele szemben a semmilyen kényszerítő eszköz alkalmazására sem volt szükség. Őt nem fogták meg a hajánál fogva, hogy úgy rángassák be a mikrobusz mögé. Saját lábán, önként hajtotta végre az adott utasításokat. Ezt követően, a házból kis idő elteltével kijött az I. r. panaszos, valamint az 5 hónapos terhes nő is. Őket szintén a mikrobusz mögé mozgatták, és felajánlották nekik, hogy beülhetnek a megjelölt és előkészített gépkocsiba.

Az I. r. panaszos az intézkedés alatt mezítláb volt és egy térdig érő egyrészes ruhát, nagy valószínűséggel hálóinget viselt. Az első felszólítást követően csak percekkel később, másodikként jött ki az utcára, ez idő alatt lehetősége lett volna másik ruhát magára öltetni, vagy egy papucsot húzni a lábára. Őt nem erőszakkal, vagy testi kényszerrel emelték ki a hálószobájából, hanem saját lábán, önként, percekkel követően hagyta el családi házukat.

Az I. r. panaszos azon állítását, mely szerint nem volt rajta alsónemű, nem lehetett megerősíteni. Az alsó testrésze térdig takarva volt, és nem említette egyik rendőrnek sem, hogy alsóneműt szeretne felvenni.

A rendőrök az I. r. panaszosnak többször is felajánlották, hogy – a műveleti protokollnak megfelelően – üljön be a ház előtt várakozó szolgálati mikrobuszba. Ezt a kérést és lehetőséget azonban többször is visszautasította, melynek tényét még az EDR rádióba is jelentették a műveletirányító r. alezredesnek, hogy az később visszakövethető, vagy visszahallgatható legyen.

Az intézkedés során, először a helyszínen visszatartott I. r. panaszos, majd a II. r. panaszos is szidalmazta és verbálisán inzultálta a rendőröket. Az I. r. panaszos többször is bökdöste, vagy kézzel meglökte a mikrobusz mellett álló és biztosítást végző rendőrt, ami miatt több esetben is figyelmeztetni kellett, hogy hagyjon fel cselekményével. Ekkor figyelmeztetésként elhangzott, hogy ha nem hagyja abba cselekményét, meg fogják bilincselni és be fogják ültetni egy másik szolgálati gépkocsiba. Ezt hallva a II. r. panaszos is szócsatába kezdett és az egyik r. törzsszázlósának azt mondta: „Ha nem lenne rajtad egyenruha, nem tudnád ezt csinálni!”, illetve „Vedd le az egyenruhád és

lerendezzük a dolgokat!” Ennek az inzultusnak és rögtönzött provokációnak nem engedtek, és tovább folytatták a műveletirányító által meghatározott szolgálati feladataikat.

A rendőrök nem beszéltek a panaszosokkal minősíthetetlen hangnemben, velük szemben határozottan, de a megfelelő korrektséggel intézkedtek. Őket nem bántalmazták, nem inzultálták, és nem fenyegették, mivel az intézkedés célja a többszörösen körözött célszemély intézkedés alá vonása volt.

Miután az intézkedés alá vont családtagok szerint a házból minden személy kijött, a felszámoló csoport, lövedékálló pajzs fedezetében megközelítette a családi ház bejáratát, majd a nyitott ajtón keresztül behatolt és átvizsgálta a házat. Az ingatlan teljes átvizsgálása megközelítően egy-másfél órát vett igénybe, annak módját, módszerét illetően a jelentés az Állásfoglalás II. rész 5) pontjában írtakkal azonos módon tartalmazza.

A rendőrök részére átadott információk szerint tartani lehetett attól, hogy a többszörösen körözött, szökésben lévő személy nagy teljesítményű, golyós fegyverrel rendelkezhet, amit akár az intézkedők ellen is fordíthat. A családi ház biztonsági átvizsgálását 7 fő végezte el, akik az életük és testi épségük védelme, valamint az intézkedés biztonságos végrehajtása érdekében, a rendszeresített teljes egyéni védőfelszerelésüket viselték, valamint IV-es védelmi fokozatú, NATO lövedékálló pajzsot használtak az átvizsgáláshoz. Az egész műveleti munkáról, valamint átvizsgálásról is kézi kamerás és drón által készített videofelvételt készítettek.

Tekintettel arra, hogy a felkérő szerv Bűnügyi Osztály munkatársainak információi szerint a célszemély nehezen felfedhető rejtékhelyet épített magának, ahol megpróbál elrejtőzni a rendőrök elől, a rendőri csoport minden szekrényt és bútortat kinyitott és kimozgatott a helyéről, felhajtottak minden szőnyeget, átkutattak minden elképzelhető helyet, melyről azt gondolták, hogy búvóhely lehet. „A házba lépve elmondható volt, hogy bent az intézkedés kezdetekor is rendetlenség volt tapasztalható. Az egyik felső szinten található szobában átalakítási és festési munkálatok is folytak, mely tovább fokozta a házban a rendetlenséget.” A ház berendezési tárgyai és az ott található bútorok között több darab is elég rossz állapotú, öreg bútor volt. *Legoza Zsolt* r. százados az átvizsgálás során megpróbálta arrébb mozgatni a nappali bútorait, de elmozdítás, félrehúzás hatására volt olyan erősen használt fotel, melynek a karfája kijött a helyéről. Nem tört el, de a karfát tartó, kisméretű fa rudazatok csapolásai szétcsúsztak és a karfa darabjai a földre estek. Magát a karfát ezután a fotel ülőlapjára helyezték.

Az intézkedés megkezdésekor a házban nem volt áram. A nappaliban a redőnyök le voltak engedve, ezért a szisztematikus átvizsgálás során azokat egyesével felhúzták. A redőnyök közül az egyiknek a felhúzó gurtinija teljesen elvékonyodott, és bolyhos volt. Amikor kb. félig felhúzták a redőnyt, a rossz állapotú gurtini elszakadt, a redőny a sínében leszaladt az alsó állapotába. Maga a redőny egyébként nem tört el és nem rongálódott meg.

A kamerafelvételt készítő *Kiss Csaba* r. törzsszázados a lépcsőfeljáróban tartott, amikor annak érdekében, hogy a felvétel értékelhető legyen és több fény jusson a helyiségbe, megpróbálta a relaxa állító rúdját eltekerni, de az leesett a helyéről. A relaxa nem tört el, nem vált használhatatlanná, csak rögzítő csavarjai jöttek ki a helyükről.

Az átvizsgálás során a melléképületben található kazánházban lévő, nagyméretű gázkazán előlapját a műszaki felszámoló előre billentette, hogy az így keletkezett résen keresztül a kazán belső részébe be

lehesen nézni. Ennek során a kazánban semmilyen kár nem keletkezett, annak szerkezete nem sérült meg és nem vált használhatatlanná.

A kamrában felbillent mérleget nem fedeztek fel a rendőrök, bár ott elég nagy rendetlenséget találtak. Továbbhaladva a ház hátsó oldalán lévő ajtó csukva volt, de az átvizsgálás alatt a szúnyogháló nem volt rajta behúzva, így azon sérülést nem lehetett felfedezni.

Az egyik átvizsgálást végző r. törzszászlós (*Sípos Csaba*) azt tapasztalta, hogy két régi, fiókos szekrény fiókjainak előlapjai annyira össze voltak száradva, hogy a fiókok megmozdítása során az előlapok csapolásai kicsúsztak a furatokból.

A ház emeleti szobáinak átvizsgálása során az egyik kb. 1,5 m x 3 m-es helyiségben volt a padlásfeljáró. A feljáróhoz egy létrát támasztottak, és rengeteg régi használati tárgyat és ruhaneműt raktak mellé. Annak érdekében, hogy a padlástérbe fel tudjanak jutni a rendőrök, a létrát arrébb kellett helyezni és a használati tárgyakat, ruhákat, ki kellett tenni a helyiség másik oldalára, vagy a folyosóra.

A fal mellé volt támasztva egy régi olajradiátor is, ami zavarta a rendőrök folyosón való átmozgását, ezért azt onnan elhúzták és a folyosó falára visszatámasztották. A radiátornak három lába volt, amikor megtalálták, ezért volt szükséges a falhoz támasztani. A régi, használt radiátorban károkozás nem történt, abban állagromlás nem következett be.

Az emeleten lévő, festés alatt álló szoba melletti helyiségben, a közös falon lévő szekrényt, valamint a fali polcot elmozgatták a helyéről, nehogy mögötte (hasonlóan a korábbi esetekhez) valamiféle üreg, vagy búvóhely legyen kialakítva.

A festés alatt álló szobában a bútorok be voltak húzva a szoba közepére, annak érdekében, hogy a szobát körbe lehesen járni. Az ott található polcos faszekrény már neki volt támasztva a franciaágynak. Mivel a polcos szekrény átlátható, annak elmozdítására nem volt szükség.

Az emeleti szobákban lévő nagyméretű ágyakat a rendőrök felnyitották, majd az oldalukra állították, mivel nem lehetett úgy félre húzni, hogy teljesen alá lehesen nézni. Az ágyakban az elmozdításuk következtében károkozás, vagy állagromlás nem keletkezett.

A fenti szobák egyikében egy nagyobb méretű tükrös előlappal ellátott szekrény volt. A szekrény dupla, tükörrel ellátott ajtóit alatt két, széles fiók lehetett eredetileg. A fiókok közül az egyik hiányzott a helyéről és csak az alsó volt az eredeti helyén. Ennek a fióknak az erősen használt előlapja csak neki volt támasztva a szekrény elejének. Azt feltételezték, azért volt úgy, hogy ne lehesen belátni a hatalmas résen keresztül a megmaradt fiókba. Amikor a szekrényt a faltól elhúzták, az előlap kibillent a helyéről. Ez a bútordarab nem lett leszakítva, mivel különösebb erőfelfejtés nélkül is eltávolítható volt a szekrény elől.

Az emeleti fürdőszoba zuhanyzójában található sértetlen fakeretes tükör már az átvizsgáláskor is a zuhanykabinban volt.

Amíg a rendőri intézkedés és a műveleti feladat végrehajtása tartott, az élet és testi épség megóvása, valamint a művelet szakszerű és biztonságos lefolytatása érdekében az ingatlanban (a műveleti

helyszínen) illetéktelen, vagy irreleváns személy nem tartózkodhatott. Ennek megfelelően az utcán várakozó és visszatartott személyeket az átvizsgálás befejezéséig nem engedték vissza a lakóházba.

A terhes nő nem közölte egyik rendőrrel sem, hogy használni kell neki a mellékhelyiséget, így lehetőség sem volt a probléma megoldására. Azon állítás, hogy a rendőrök azt mondták neki, dolgát széttett lábbal a mikrobusz mellett kell elvégeznie, egyáltalán nem igaz.

A rendőrök elmondták az I. r. panaszosnak, hogy az intézkedés okáról, és jogalapjáról a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának jelenlévő munkatársai fognak tájékoztatást adni.

Az intézkedés során az I. r. panaszos, a II. r. panaszos és annak élettársa sem a Terrorelhárítási Központ, sem annak beosztottjai irányába nem élt olyan kéréssel, hogy számukra állítsanak ki igazolást a rendőri intézkedésről. Ezzel kapcsolatban a helyszínen beszéltek az egyik r. őrnaggyal, aki az akkor már a szolgálati mikrobuszban helyet foglaló panaszosokat tájékoztatta az intézkedés céljáról.

Mivel a célszemély felkutatására tett rendőri intézkedések a megjelölt ingatlanban nem vezettek eredményre, a kérő szerv felkérésének eleget téve, megjelentek a rendőrök a község szélén található másik tanyán is, hogy segítséget nyújtsanak annak átvizsgálásában. Ott azonban szintén nem sikerült feltalálni a célszemélyt.

7) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály 10. Műveleti Osztály vezetője – az intézkedő, illetve a jelen levő rendőrök meghallgatását követően – kiegészítő jelentést készített, ami az alábbi többlet információkat tartalmazza.

Az előzetes felderítés, tanúkihallgatás és információgyűjtés során megalapozott gyanú merült fel arra vonatkozóan, hogy a célszemély a 10 és fél éves szabadságvesztésének letöltése előtt bujkál feltehetően a község területén, de pontos tartózkodási helyét nehéz meghatározni. A felkérő szerv képviselője (az Életvédelmi Alosztály vezetője) a r. alezreddel való korábbi személyes ismeretségükre való tekintettel, 2017. július 6-án, telefonon vette fel vele a kapcsolatot. Tájékoztatta a körülményekről, és elmondta, hogy a célszemély ellen jelenleg is több eljárás van folyamatban, különböző eljárási szakaszokban, illetve ellene négy élő körözést és országos elfogatóparancsot bocsájtottak ki. A személy Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében az egyik top listás körözött. A r. alezredes elsődleges jelentésében (Állásfoglalás II. rész 5) pont) írt, a célszemély terhére róható cselekményeken túlmenően úgy nyilatkozott, korábban olyan információ jutott a kérő szerv tudomására, mely szerint kapcsolatba hozható olyan lopással, amelynek során vadászfegyvereket tulajdonítottak el egy családi házból. Ezen fegyverek közül több darab, többek közt távcsővel szerelt, nagy kaliberű, golyópuska azóta sem került elő.

A célszemély a II. r. panaszos édesapja, aki ugyanazon lakcímre van bejelentve, mint felesége (az I. r. panaszos) és két fia.

A panasz azon része tekintetében, miszerint az I. r. panaszos a családi házat félig „pucéran” hagyta el, és úgy kellett az utcán várakoznia, a r. alezredes megismételte a rendőrök közös jelentésében (Állásfoglalás II. rész 6) pont) foglaltakat.

A panaszbeadványnak a házban, és berendezési tárgyaiban történt állítólagos károkozásra vonatkozó része teljesen alaptalan és rendkívül túlzó az osztályvezető szerint. A korábban ismertetett jelentésekben foglaltak megismérlése mellett hangsúlyozta: általánosan elmondható volt, hogy a

családi házban az intézkedés kezdetekor is rendetlenséget tapasztaltak a rendőrök, illetve az egyik szobában az átalakítási és festési munkálatok tovább fokozták a felfordulás érzetét. A ház berendezési tárgyai és a bútorok között több darab is elég rossz állapotú volt. Az emeleti helyiségeket többször is át kellett vizsgálni, mert ott a festés és „felújítás” miatt egyébként is rendetlenség volt. Azt nem lehetett eldönteni, hogy az építőanyagok, festékek miért vannak az emeleten. Az átvizsgálók, illetve a kérő szerv munkatársai is tartottak attól, hogy esetleg egy falba készített rejtékhelyet akartak kialakítani, melynek nyomait próbálták a festéssel és átalakítással eltüntetni. Ezért a festés alatt álló szoba melletti helyiségben, a közös falon lévő szekrényt, valamint a fali polcot elmozgatták a helyéről, nehogy mögötte valamiféle üreg, vagy búvóhely legyen kialakítva.

A panaszosoknak a biztosítást és személykezelést végző rendőrök felajánlották, hogy üljenek be a gépkocsiba, akik nem éltek a lehetőséggel, hanem a szolgálati autó mellől megpróbálták szemmel nyomon követni a rendőri intézkedést. Csak akkor ültek be a gépkocsiba, amikor a helyszínen esni kezdett az eső.

Az intézkedő három r. törzsszázlós mondta, hogy a panaszosok hogyan viselkedtek az őrzésük során (szidták, inzultálták a rendőröket), azonban annak a biztosítást végzők nem engedtek, folytatták szolgálati feladataikat. Az intézkedő rendőrök nem beszéltek minősíthetetlen hangnemben, a panaszosokat nem bántalmazták, nem inzultálták, és nem fenyegették.

A kiegészítő jelentés szerint továbbá a rendőri intézkedés során a Terrorelhárítási Központ műveleti egységeinek állományába tartozó beosztottak a rendszeresített fekete egyenruhájukat viselték, amely egyértelműen és félreérthetetlenül igazolja, mely rendészeti szervezethez tartoznak. A végrehajtók egységesen viselték az egyedi azonosítóikat is, melyet, ha szükséges lett volna, fel tudták volna írni az intézkedéssel érintett és azt megpanaszoló panaszosok.

A Terrorelhárítási Központ helyszínen jelenlévő munkatársai továbbá az I. r. panaszosnak elmondták, hogy az intézkedés okáról és jogalapjáról a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának jelenlévő munkatársai fognak tájékoztatást adni. A műveleti feladatban résztvevő rendőrök ugyanis semmilyen, a felkérésben szereplő üggyel kapcsolatos információt nem osztanak meg a jelenlévőkkel, résztvevőkkel vagy az intézkedés alá vonttal, mivel a kijuttatott információk bűnügyi érdeket sérthetnek, esetleg megnehezíthetik a nyomozó hatóságok további feladatát, vagy munkáját. A helyes tájékoztatás és jogszerűségi garancia érdekében, a műveleti protokoll szerint, a műveleti helyszíneken (rendszerint a műveleti feladatot irányító Terrorelhárítási Központ parancsnok mellett) mindig jelen van a felkérő szerv egy vagy több munkatársa is. A tájékoztatás, a további nyomozati cselekmények lefolytatásának ismertetése és a jelenlévők meghallgatása a kérő szerv jelenlévő képviselőinek feladata.

A családnál meghatározott időközönként, illetve két nappal a rendőri intézkedés előtt is megjelentek a helyi körzeti megbízottak, a körözött személy felkutatására irányuló lakcímellenőrzés érdekében. Ezáltal a panaszosok számára nem volt ismeretlen, hogy a kérdéses lakcímre bejelentett családfőt ott keresi a rendőrség.

A műveleti feladatok során a Terrorelhárítási Központ műveleti egységei az ingatlanok (főként a családi házak) előtti utcaszakaszt a szükséges ideig, de maximum az intézkedés befejezéséig lezárják. Erre azért van szükség, hogy illetéktelen, vagy vétlen személyek ne juthassanak be a szűkén értelmezett műveleti helyszínre. Az adott utcai műveleti helyszínen erre azért volt szükség, mert az előzetes információk szerint, az oda bejelentett körözött személy nagy teljesítményű golyós lőfegyverrel rendelkezhet, így az utcán közlekedő, vagy munkába igyekvő emberek is veszélybe kerülhetnek.

Mivel a célszemélyt nem sikerült feltalálni azonnal, így a kutatás elhúzódott. A kutatás és átvizsgálás során az adott utcaszakaszt az élet-, és testi épség megóvása, valamint az intézkedés biztosítása érdekében lezárták, és a zárásban résztvevők az arra közlekedők figyelmét felhívták, hogy a helyszínen rendőri intézkedés zajlik, ami miatt szükséges a lezárt terület elkerülése. Az arra közlekedő gépkocsik a párhuzamosan futó utcákon közlekedhettek, ezáltal a közlekedés nem benuult meg a kora reggeli órákban.

A helyszínen nem volt olyan személy, aki panaszkodott volna, hogy a rendőri intézkedés és művelet miatt nem tud munkába menni. A helyszínen nem lehetett olyan tapasztalni, hogy a zárási pontoknál felgyűltek olyan személyek, akik munkahelyükre mentek volna. A zárástól lentebb, az utcában lakók közül volt, aki az utcára kijött és távolról bémésködött, de az intézkedést nem zavarta, vagy akadályozta.

A r. alezredes a vizsgálat eredményeként úgy nyilatkozott, hogy a panaszban előadott tények és körülmények javarészt alaptalanok, elferdítettek és túlzóak. A rendőri intézkedés során, vagy annak következtében sem az ingatlanban, sem a panaszosok életkörülményében változás nem következett be. Az ingatlan nem vált lakhatatlanná, vagy élhetetlenné. Azon kijelentések és állítások, mely szerint például a Terrorelhárítási Központ műveleti egységének helyszínen intézkedő munkatársa a II. r. panaszost a hajánál fogva rángatta ki a házból, teljesen alaptalan, és a személykezelésben résztvevő rendőröket bűncselekmény elkövetésével hamisan vádolja meg. Mivel az intézkedésről több irányú (kézi kamera és drón által rögzített) videofelvétel készült, így ez az állítás és a panaszosok szavahihetősége erősen megkérdőjelezhető.

8) A Terrorelhárítási Központ továbbította a Testület részére a panaszolt rendőri intézkedés során kamerával készített felvételt.

A 18 perc 34 másodperc terjedelmű felvételen látható, hogy a panaszosok ingatlana előtt, az utcán több rendőrségi szolgálati gépkocsi áll, valamelyik keresztbe az úton. Sok rendőr fekete egyenruhában várakozik. Elhangzik a kihangosítón keresztül a felszólítás: „Figyelem! Itt a rendőrség! Felszólítom a ... szám alatt tartózkodó személyeket, hogy felemelt kezekkel, fegyverüket hátrahagyva jöjjenek ki! Ellenkező esetben kényszerítő eszközöket fogunk alkalmazni.” Ugyanez a felszólítás, szintén a gigafonon keresztül elhangzik. A második felszólítás közben megjelenik az ajtóban egy fiatal férfi (a II. r. panaszos) mezítláb, trikóban és rövidnadrágban. A rendőrök megkérdezik a nevét, és azt, hogy van-e még valaki benn. Egy másik rendőrségi szolgálati gépkocsihoz kísérik. (Nem látható hajhúzás és lökdösés.) Nem sokkal később megjelenik egy nő is az ajtóban, szintén mezítláb, felsőruházatban, ami majdnem a térdéig ér.

A felvétel 3. perc 29. másodpercétől látható, hogy a rendőrök (7 fő) benn vannak a házban, szolgálati kutyát is visznek. Felmennek a ház emeletére is. A 7. perctől elhangzik, hogy „itt az utolsó lehetőség, M., hogy feladja magát! A padlásra könnygázt fogunk dobni, nem fogja kibírni, jobb, ha lejön. Körülvettük a házat. M., ha kell, itt leszünk. Jöjjön elő, gondoljon a családjára!”

A rendőrök megállapítják, hogy a padlásfeljáróhoz létrát tettek. A 8. percnél látható, hogy a rendőrök megkezdik a felmozgást a padlásra. Később látható, hogy a földszinti részt nézik át a rendőrök, egy garázst, tároló helyiséget, fészert. A 12. percnél az látható, hogy a lakásban kutatnak a rendőrök: nappaliban, hálószerű helyiségben, fürdőszobában. A kamerával vett helyiségekben hatalmas rendetlenség van, a földön szétszórva a szekrények tartalma, bútorok felborítva.

A felvételen a 15. percnél ismételt elhangzik, hogy „Felszólítjuk, T. M., hogy fegyvertelenül felemelt kezekkel jöjjön ki, ellenkező esetben kényszerítő eszközöket fogunk alkalmazni!” Emellett hallható, hogy a szirénát is bekapcsolják a rendőrök.

9) A Testület felvilágosítás-kérése alapján a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály 10. Műveleti Osztály hét beosztottja egyenkénti kiegészítő jelentést készített a rendőri intézkedés részleteit illetően.

a) Az egyik r. százados műveleti tiszt a panaszolt intézkedés során csoportvezetői feladatot látott el, és az átvizsgáló csoportot irányította az családi ház átkutatásakor.

Fellépése a hatályos jogszabályoknak megfelelően történt, szem előtt tartva a belső normákban és szabályzóban meghatározott biztonsági protokollt, valamint taktikai eljárások helyes végrehajtását. A rendőri intézkedés során sem a panaszosok, sem a helyszínen tartózkodó más személy nem kérte külön, hogy azonosítsa magát. Az előírásnak és utasításoknak megfelelően ugyanakkor az egyéni lövedékálló felszerelésén szerepelt az egyedi hímezett azonosítója, azt bárki leolvashatta.

A csoport felkérésének az volt a célja, hogy a többszörösen körözött személyt elfogják és vonják intézkedés alá. Az eljárás jogalapját a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Felderítő Alosztályának felkérése szolgáltatta, illetve a célszemély ellen kibocsátott több országos körözés és elfogatóparancs. A házból kiérkező családtagokkal a helyszínen felállított és személykezelési feladattal megbízott rendőrök közölték, hogy a lakcímetre bejelentett családfőt keresik, amit megértettek és tudomásul vettek. Ez számukra nem lehetett szokatlan: a körzeti megbízottak és rendőrszolgálatok visszatérően ellenőrizték a lakcímet a körözött férfi kézre kerítése céljából.

A családtagokkal szemben nyugodt, de határozott hangnemben beszéltek. Sértő, vagy bántó szavak nem hangzottak el. A bánásmód tekintetében a rendőrök követték a részükre meghatározott előírásokat, és az irreleváns személyeket a szolgálati gépjárművek mögé irányították, majd felajánlották nekik, hogy foglaljanak helyet a fűtött mikrobuszban.

A panaszosok hangneme kapcsán a r. százados azt nyilatkozta, hogy azt csak akkor hallotta, amikor a több mint egy órás átvizsgálást követően az I. r. panaszos ordibálni kezdett, és sértegette, valamint fenyegette az intézkedőket.

Az intézkedés jogalapjáról a beosztottak nem szoktak tájékoztatást adni, mivel nem tudhatják, hogy az információ nem sért-e további bűnügyi érdekeket. Ezért van jelen mindig a felkérő szervtől több nyomozó is, akik a szükséges tájékoztatást megadják a rendőri intézkedéssel érintett személyek részére.

A r. százados műveleti tiszt kiegészítő jelentésében ugyanakkor megjegyezte, hogy 2018. február 6-án egy újabb, összehangolt realizálási feladatot hajtottak végre a célszemély elfogása érdekében. A négy műveleti egység és három külön szerv bevonásával végrehajtott akció során, röviddel éjfél előtt a panaszos család tulajdonában lévő egyik tanyán sikerült elfogni a többszörösen körözött, rejtőzködő férfit. A több hónapig tartó operatív információgyűjtés során megállapítást nyert, hogy a célszemélyt családja segítette a bujkálásban és rejtőzködésben. Élelmezésében és egyéb napi szükségletének kielégítésében felesége és fiai nyújtottak segítséget.

b) A másik r. százados műveleti tiszt kiegészítő jelentésében előadta, hogy az intézkedés során az átvizsgáló csoportban irányítói feladatot látott el, és részt vett a családi ház átkutatásában.

A r. százados az Állásfoglalás II. rész 8) a) pontjában ismertetett rendőri jelentéssel egyezően nyilatkozott a fellépése, és az azonosítása tekintetében. A rendőr a panaszosokkal közvetlen kapcsolatba nem került, velük nem beszélt.

A rendőri hangnem tekintetében a r. százados az előzőekben ismertetett rendőri jelentésben foglaltakkal szó szerint megegyezően nyilatkozott, ugyanakkor a panaszosok hangneméről nem tudott érdemben mondani semmit. Nyilatkozata szerint továbbá az intézkedés jogalapjáról nem szoktak tájékoztatást adni, mivel nem tudhatják, hogy az információ nem sért-e további bünyügyi érdekeket. Ezért van jelen mindig a felkérő szervtől több nyomozó, vagy maga az ügy gazda is, akik a szükséges tájékoztatást megadják a rendőri intézkedéssel érintett személyek részére.

c) A harmadik r. százados műveleti tiszt műszaki felszámoló feladatot látott el az intézkedés során, és az átvizsgáló csoport munkáját segítette a családi ház átkutatásakor.

A r. százados az Állásfoglalás II. rész 8) a) pontjában ismertetett rendőri jelentéssel egyezően nyilatkozott a fellépése, és az azonosítása tekintetében. A rendőr a panaszosokkal közvetlen kapcsolatba szintén nem került, velük nem beszélt.

A helyszínen felállított és személykezelési feladattal megbízott munkatársak a családtagokkal közölték, hogy a fenti lakcímre bejelentett családfőt keresik, amit megértettek és tudomásul vettek.

A rendőri hangnem tekintetében a r. százados az előzőekben ismertetett rendőri jelentésekben foglaltakkal szó szerint megegyezően nyilatkozott. A panaszosok hangneme kapcsán azt nyilatkozta, hogy azt csak akkor hallotta, amikor a több mint egy órás átvizsgálást követően a gépjárművekhez mentek. Az I. r. panaszos emelkedett hangnemben beszélt, sértegette és feljelentéssel fenyegette az intézkedőket.

d) A r. törzssászlós műveleti tiszthelyettes az intézkedés során az átvizsgáló csoportban átvizsgálói feladatot látott el, és részt vett a családi ház átkutatásában.

A r. törzssászlós az Állásfoglalás II. rész 8) a) pontjában ismertetett rendőri jelentéssel egyezően nyilatkozott a szolgálati fellépés, az azonosítás, az eljárás jogalapja, a rendőri hangnem tekintetében. A panaszosok hangneme kapcsán nem tudott nyilatkozni. azt nyilatkozta, hogy azt csak akkor hallotta, amikor a több mint egy órás átvizsgálást követően a gépjárművekhez mentek. Az I. r. panaszos emelkedett hangnemben beszélt, sértegette és feljelentéssel fenyegette az intézkedőket.

e) A másik r. törzssászlós műveleti tiszthelyettes az intézkedés során a személykezelői csoportban volt, feladata a célszemély, és az irreleváns személyek kezelése, biztosítása, őrzése, visszatartása volt. A szolgálati fellépés módja, az azonosítás tekintetében az előző rendőrökkel azonos módon nyilatkozott. Előadta, hogy a panaszosokkal határozottan, részrehajlás nélkül intézkedett. Közvetlen kapcsolatba került velük, de egyikük sem kérte, hogy azonosítsa magát.

A rendőr a szolgálati mikrobusz mögött tartózkodott, amikor a panaszosok kijöttek a házból. Felajánlották nekik, hogy beülhetnek az előkészített gépjárműbe. Ezt a kérést és lehetőséget az I. r. panaszos többször is visszautasította. Ennek tényét az EDR rádióba is jelentették a rendőrök a műveletirányítónak, hogy az később visszakövethető, vagy visszahallgatható legyen. A családtagokkal jól érthetően közölték, hogy a családfőt keresik, amit megértettek és tudomásul vettek, de segítséget nem nyújtottak.

Elmondták a panaszosok, hogy pár napja voltak kint a körzeti megbízottak, de ők sem találták a férfit.

A panaszosokkal szemben nyugodt, de határozott hangnemben beszéltek a rendőrök, részükről sértő, vagy bántó szavak nem hangzottak el, a rendőri intézkedésről kamerafelvétel is készült. A bánásmód tekintetében követték a részükre meghatározott protokollt és igazgatói előírásokat.

Az intézkedés során, először a helyszínen visszatartott I. r., majd fia, a II. r. panaszos szidalmazta és verbálisán inzultálta a rendőröket. Az I. r. panaszos többször is megbökte, majd kézzel meg is lökte a r. törzssászlóst, ami miatt több esetben is figyelmeztetni kellett, hogy hagyjon fel cselekményével. Ekkor figyelmeztetésként elhangzott, hogy ha nem hagyja abba cselekményét, meg fogják bilincselni és be fogják ültetni egy másik szolgálati gépkocsiba. Ezt hallva a II. r. panaszos is szócsatába kezdett és azt mondta a rendőrnek: „Ha nem lenne rajtad egyenruha, nem tudnád ezt csinálni!”, illetve „Vedd le az egyenruhád és lerendezzük a dolgokat!” Ennek az inzultusnak és rögtönzött provokációnak a rendőrök nem engedtek, és tovább folytatták a műveletirányító által meghatározott szolgálati feladataikat.

A panaszosokkal nem beszéltek minősíthetetlen hangnemben, velük szemben határozottan, de a megfelelő korrektséggel intézkedtek. Őket nem bántalmazták, nem inzultálták, és nem fenyegették, mivel az intézkedés célja a többszörösen körözött célszemély intézkedés alá vonása volt.

f) A harmadik r. törzssászlós műveleti tiszthelyettes kiegészítő jelentésében úgy nyilatkozott, hogy szintén a személykezelő csoportban volt az intézkedés során, feladata a célszemély, és az irreleváns személyek kezelése, biztosítása, őrzése, visszatartása volt.

A szolgálati fellépés módja, az azonosítás, a panaszosokkal szembeni intézkedés jellege, illetve a hangnem tekintetében nyilatkozata az Állásfoglalás 8) e) pontjában ismertetett kiegészítő jelentésben foglaltakkal egyező. A rendőr szintén a szolgálati mikrobusz mögött tartózkodott, amikor a panaszosok kijöttek a házból.

A kiegészítő jelentés további része szintén megegyezik a fentebb ismertetett kiegészítő jelentésben írtakkal, azzal hogy társát bökte meg többször is az I. r. panaszos, ami miatt a rendőr figyelmeztette őt, hogy hagyjon fel cselekményével.

g) A negyedik r. törzssászlós műveleti tiszthelyettes kiegészítő jelentésében úgy nyilatkozott, hogy szintén a személykezelő csoportban volt az intézkedés során, feladata a célszemély, és az irreleváns személyek kezelése, biztosítása, őrzése, visszatartása volt.

A szolgálati fellépés módja, az azonosítás, a panaszosokkal szembeni intézkedés jellege, illetve a hangnem tekintetében nyilatkozata az Állásfoglalás 8) e) pontjában ismertetett kiegészítő jelentésben foglaltakkal egyező. A rendőr szintén a szolgálati mikrobusz mögött tartózkodott, amikor a panaszosok kijöttek a házból.

A kiegészítő jelentés további része szintén megegyezik a fentebb ismertetett kiegészítő jelentésben írtakkal.

III.

A panaszbeadványnak azon részei tekintetében, miszerint a II. r. panaszost a hajánál fogva rángatták ki, és nekilökték a szolgálati gépkocsinak, az élettársának nem engedték a mosdó használatát, a panaszosok házában, és a berendezési tárgyakban történt károkozás, továbbá a falubeliek mozgásának akadályozása kérdésében a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

1) A panaszbeadványban megfogalmazottak, azaz, hogy a rendőrök a II. r. panaszost hajánál fogva rángatták ki a házból, illetve nekilökték a szolgálati mikrobusznak, alkalmas lehet a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 301. §-a szerinti hivatali bűncselekmény (bántalmazás hivatalos eljárásban) megállapítására. A rendőrségi iratok szerint ugyanakkor az ügyben hivatalból büntetőeljárás is indult a Központi Nyomozó Főügyészségen.

2) Az Rtv. fentebb említett 92. §-ának (2) bekezdése szerint az, akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez. Ugyanezen törvényhely (3) bekezdése ugyanakkor kimondja, hogy a panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszthető.

A II. r. panaszos élettársa sem önállóan, sem jogi képviselő útján nem terjesztett elő panaszt (illetve a jogi képviselő által továbbított meghatalmazás szerint csak a két panaszos képviseletét látja el), ezért a panasznak ezt a részét érdemben nem vizsgálhatta a Testület.

A beadványnak azt a részét, miszerint a rendőrségi szolgálati gépkocsik elállták az utat, így a falubeliek nem tudtak munkába menni, meg kellett várniuk a rendőri intézkedés végét, a Testület szintén nem vizsgálta. Nem volt olyan személy (községi lakos), aki ilyen tárgyú panaszt terjesztett elő.

3) A panaszbeadvány Terrorelhárítási Központ beosztottjai általi károkozásra vonatkozó része tekintetében a Testület úgyszintén hatáskörének hiányára utal. Kártérítés kérdésében a polgári bíróság dönt a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény alapján.

A Testületnek az idézett jogszabályi előírások alapján nincs hatásköre a fentebb említett panaszrészek megítélésére.

IV.

A jogi képviselő sérelmezte azt, hogy a rendőri intézkedés során nem kaptak a panaszosok felvilágosítást az intézkedés oka és célja tekintetében, a rendőrök nem azonosították magukat. Nem állítottak ki „igazolást” a rendőri intézkedésről. Panaszolta továbbá, hogy minősíthetetlen hangnemben beszéltek velük a rendőrök, az utcán várakoztatták őket hiányos öltözékben, illetve az I. r. panaszos nem használhatott mosdót. A panaszbeadvány szerint kárt okoztak a rendőrök a családi házban, annak bútorzatában, egyes tárgyaiban. **A Testület a panaszbeadvány, valamint a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosoknak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a XIII. cikkben biztosított tulajdonhoz való jogát, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz és a XXVII. cikke szerinti szabad mozgáshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület utal arra, hogy a terrorizmust elhárító szerv kijelöléséről és feladatai ellátásának részletes szabályairól szóló 295/2010. (XII. 22.) Korm. rendelet 3. §-ának (2) bekezdése szerint a TEK az Rtv. 7/E. § (1) bekezdés b) pontja alapján a rendvédelmi szervek részére kizárólagos hatáskörrel, míg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, valamint az ügyészség tekintetében felkérésre végzi: b) a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható fegyveres személyek elfogását, és c) az ön- vagy közveszélyes állapotban lévő személy megfékezését, amennyiben a személy a vele szemben foganatosított intézkedés során fegyveresen vagy felfegyverkezve áll ellen.

2) A Testület a Terrorelhárítási Központ beosztottjainak intézkedési kötelezettsége kapcsán az alábbi megállapítást tette.

A panaszbeadvány mindössze azt tartalmazza, hogy az I. r. panaszos férjét korábban jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte a bíróság, aki azonban nem kezdte meg a büntetés letöltését. A panaszosok nem tudnak a körözött személy tartózkodási helyéről, ismeretlen helyre távozott, ennek ellenére a Terrorelhárítási Központ rendőrei rendőri intézkedést foganatosítottak a családi házban.

A rendőrségi dokumentumok ezzel szemben azt tartalmazzák, hogy az I. r. panaszos férje (a II. r. panaszos édesapja) ellen több bíróság is elfogatóparancsot adott ki. Az elfogatóparancsok, illetve befejezett büntetőeljárások miatt a férfinak tíz és fél évet kell büntetés-végrehajtási intézetben töltenie, azonban szökésben van másfél éve. Emellett éles vadászfegyverrel rendelkezik, aki megpróbálja elkerülni elfogását. A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály beosztottjai a Rendőrkapitányság felkérése alapján foganatosították a panaszolt rendőri intézkedést a bizonyítási eszközök felkutatása, lefoglalása, valamint a körözött személy intézkedés alá vonása érdekében.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében egyrészt általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkör gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését.

Az Rtv. 13. §-a szerint továbbá a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak.

Az Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés b) pontja a kötelező elfogási és előállítási okok között szabályozza azt az esetet, amikor a személy ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki.

A Testület – hatáskörének hiányában – nem jogosult a rendőrség mint nyomozó hatóság (sem pedig a büntető bíróságok) döntését felülbírálni, ezért tényként fogadja el, hogy a kibocsátott elfogatóparancsok alapján az I. r. panaszos szökésben levő férjét (a II. r. panaszos édesapját) fel kellett kutatni, illetve elfogásának volt helye. Ez a tény a rendőrség oldalán jelentkező intézkedési kötelezettséget megalapozza, azaz a rendőröknek (a közrend védelme érdekében) az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettségük keletkezett. **A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga.**

3) A Testület vizsgálta a panaszosokkal szembeni intézkedés (feltartóztatás) jogalapját. A panaszbeadvány szerint a panaszosokat (, illetve a II. r. panaszos élettársát) a szolgálati gépkocsik mellett várakoztatták, és másfél-két órán keresztül nem mehettek vissza a lakásba. Annyit kérdeztek tőlük, hogy van-e még valaki rajtuk kívül a családi házban, majd azt átkutatták.

A rendőrségi dokumentumok alapján megállapítható, hogy a Terrorelhárítási Központ beosztottjai felszólították a panaszosokat, hogy jöjjenek ki a házból, akik annak eleget tettek. A Műveleti Osztály rendőrei az Rtv. 32. §-ában meghatározott felvilágosítás-kérés idejére a panaszosokat és a II. r. panaszos élettársát feltartóztatták, majd foganatosították a ház biztonsági átvizsgálását. Annak befejezéséig nem engedték vissza az érintetteket. A panaszosokat kérdezték a célszeméllyel kapcsolatban, akik azonban nem nyújtottak segítséget.

A panasz ezen részével összefüggésben az alábbi jogszabályi rendelkezéseket kell figyelembe venni. Az Rtv. 26. §-a tartalmazza a rendőrségi feladatok ellátásához szükséges segítség és eszközök igénybevételére vonatkozó rendelkezéseket. A törvényhely (1) bekezdése szerint a rendőrség az elkövető elfogása érdekében – ha a törvényben meghatározott kötelezettsége más módon nem teljesíthető, és törvény másként nem rendelkezik – kérheti és igénybe veheti a magánszemély segítségét. A segítségnyújtás csak akkor tagadható meg, ha az a felkért személy életét, egészségét vagy testi épségét nyilvánvalóan veszélyezteti, továbbá, ha a kért segítség teljesítéséhez szükséges tárgyi feltételek nem állnak rendelkezésre. Ezzel összefüggésben a Szolgálati Szabályzat 6. §-ának (2) bekezdése azt tartalmazza, hogy ha a rendőrség által segítségadásra felkért személy a segítségadás teljesítését megtagadja, fel kell hívni a figyelmét, hogy a segítségadást nem tagadhatja meg, kivéve, ha a segítségadás az életét, testi épségét vagy egészségét nyilvánvalóan veszélyezteti, vagy a segítségadás teljesítéséhez szükséges tárgyi feltételek nem állnak rendelkezésre.

A felvilágosítás-kérés tekintetében az Rtv. 32. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr a feladatának ellátása során bárkihez kérdést intézhet, felvilágosítást kérhet, ha alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges. A felvilágosítás-kérésének idejére a kért személy feltartóztatható. Akitől a rendőr felvilágosítást kér – ha jogszabály másként nem rendelkezik – az általa ismert tényekkel, adatokkal kapcsolatos válaszadást nem tagadhatja meg.

A Szolgálati Szabályzat 27. §-a szerint a feltartóztatás a rendőrnek az a tevékenysége, amelynek során azt a személyt, aki a személyazonosságának igazolását megtagadja, továbbá azt, akitől felvilágosítást kér, az intézkedés helyszínének elhagyásában korlátozza, vagy a további intézkedés megtételéig a helyszín elhagyásában megakadályozza. A feltartóztatást meg kell szüntetni, ha az intézkedés célját elérte, és további intézkedésre nincs szükség.

A Testület megállapítása szerint a körözött bűnöző felkutatása és elfogása érdekében a panaszosok feltartóztatása, illetve a tőlük való segítség kérése indokoltan és jogszerűen történt, amely által nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joguk. A feltartóztatással továbbá jogszerűen korlátozták az I. és a II. r. panaszos szabad mozgáshoz való jogát.

4) A panaszbeadvány szerint a rendőrök nem mondták meg a panaszosoknak, mely rendvédelmi szerv személyi állományába tartoznak, és milyen okból foganatosítják a rendőri intézkedést, milyen jogalapja van az intézkedésüknek.

a) A rendőrségi dokumentumok szerint a Terrorelhárítási Központ rendőrei egyöntetűen úgy nyilatkoztak: a panaszosok nem kérték, hogy azonosítsák magukat a rendőrök. Ugyanakkor az előírásoknak és az utasításoknak megfelelően a felszereléseken elhelyezték az azonosítókat.

A Testület a panasz ezen részével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 20. §-ára: a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat tovább részletezi. Az 5. § szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentebb meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület a rendelkezésre álló, egymásnak ellentmondó bizonyítékok tekintetében nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért a hivatkozott rendőri kötelezettség teljesítésének elmulasztása, mindezek által a panaszosok tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme ebben a panaszrészben nem volt megállapítható.

b) A rendőrségi iratok szerint a Terrorelhárítási Központ beosztottjai nem adtak tájékoztatást a rendőri intézkedés okáról, és jogalapjáról.

Az Rtv. 20. §-ának fentebb idézett (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A rendőrök egyezően úgy nyilatkoztak (amit a műveleti parancsnok megerősített jelentésében), hogy a Terrorelhárítási Központ helyszínén jelenlévő munkatársai az I. r. panaszosnak elmondták: az intézkedés okáról, és jogalapjáról a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának jelenlévő rendőreitől fognak tájékoztatást kapni. Ezt pedig azzal indokolták, hogy a műveleti feladatban résztvevő rendőrök a felkérésben szereplő ügyvel kapcsolatos információt nem osztanak meg a jelenlévőkkel, résztvevőkkel vagy az intézkedés alá vonttal, mert a kijuttatott információk bűnügyi érdeket sérthetnek, megnehezíthetik a nyomozó hatóságok további feladatát, vagy munkáját. A helyes tájékoztatás és jogszerűségi garancia érdekében, a műveleti protokoll szerint, a műveleti helyszíneken (rendszerint a műveleti feladatot irányító Terrorelhárítási Központ parancsnok mellett) mindig jelen van a felkérő szerv munkatársa is. A tájékoztatás, a további nyomozati cselekmények

lefolytatásának ismertetése és a jelenlévők meghallgatása a kérő szerv jelenlévő képviselőinek feladata.

Tekintettel arra, hogy panaszbeadványban kifejezetten a Terrorelhárítási Központ beosztottjainak mulasztását sérelmezte a panaszosok jogi képviselője, a Testület megállapította, hogy a Terrorelhárítási Központ beosztottjai a rendőri intézkedés oka, jogalapja közlésének mellőzésével nem valósult meg a tájékoztatási kötelezettség megszegése, ezáltal nem sérült a panaszosok tisztességese eljárásához való joga.

5) A panasz szerint a Terrorelhárítási Központ helyszínen jelenlévő beosztottjai nem adtak „igazolást” a rendőri intézkedésről.

A rendőrségi iratokban egyezően az szerepel, hogy az intézkedés során a panaszosok sem a Terrorelhárítási Központ, sem annak beosztottjai irányába nem éltek olyan kérelemmel, hogy számukra állítsanak ki „igazolást” a rendőri intézkedésről. Ezzel kapcsolatban a helyszínen beszéltek az egyik r. őrnaggyal, aki az akkor már a szolgálati mikrobuszban helyet foglaló panaszosokat tájékoztatta az intézkedés céljáról.

A Testület a panasz ezen része tekintetében az alábbiakra hívja fel a figyelmet. Az alakítás megtartása minden esetben fontos garanciális követelmény, az arra vonatkozó kötelezettség (a megjelölt jogszabályi kivétellel) minden esetben fennáll. Az ugyanakkor csak az előállítás esetén teszi kötelezővé az Rtv. a rendőrség számára, hogy arról, illetőleg annak időtartamáról igazolást állítson ki [Rtv. 33. § (4) bekezdése]. A feltartóztatás foganatosítása tekintetében ilyen kötelezettség nem áll fenn. **A Testület erre figyelemmel megállapította, hogy a Terrorelhárítási Központ részéről nem történt – a panaszosok tisztességes eljárásához való jogának sérelemét megvalósító – dokumentációs mulasztás.**

6) A panaszbeadvány szerint a rendőrök minősíthetetlen hangnemben beszéltek a panaszosokkal, illetve az I. r. panaszosnak nem engedték meg, hogy alsóneműt vegyen fel. A panaszosok továbbá nem ülhetek be a szolgálati gépkocsiba, az esőben kinn várakoztak.

A rendőrök jelentése szerint nem beszéltek a panaszosokkal minősíthetetlen hangnemben, őket nem inzultálták, és nem fenyegették. Határozottan, és korrekten intézkedtek velük szemben. Ezzel szemben a panaszosok inzultálták a rendőröket. A rendőrök továbbá hivatkoztak arra, hogy felvételekkel rögzítették a rendőri intézkedést. Az I. r. panaszos vonatkozásában valamennyi rendőr előadta, hogy lett volna lehetősége az I. r. panaszosnak (mivel percekig nem jött ki a házból), felöltözni, ennek ellenére egy térdig érő ruhában (hálóingben) és mezítláb jött ki. A készített felvételen valóban az látható, hogy egy kicsivel térd felett érő felső volt az I. r. panaszoson. Azt, hogy alsónemű (fehérnemű) volt-e rajta, nem lehetett látni. A rendőrök nyilatkozata szerint továbbá már a velük szembeni intézkedés kezdetén felajánlották, hogy beüljenek az előkészített szolgálati gépkocsiba, de azt elutasították. A rendőrök ezt a körülményt EDR rádióba is bemondták.

A Testület a rendőri hangnemmel és bánásmóddal kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének fentebb említett mondatára: a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és

mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekben túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárakénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Teroelhárítási Központ által rendelkezésre bocsátott felvételen a rendőri intézkedés vonatkozásában nem használtak minősíthetetlen hangnemet a rendőrök. **Tekintettel arra azonban, hogy nem a teljes rendőri intézkedés video anyagát kapta meg a Testület, nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a rendőri hangnem kérdésében, ezért a panaszosok emberi méltóságához való jogának sérelme nem állapítható meg. Az I. r. panaszos ruházata tekintetében úgyszintén nem volt megállapítható – a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján – ezen alapjog sérelme. A Testület ugyanakkor a rendőrség álláspontját fogadta el azon rész vonatkozásában, miszerint a panaszosok a beosztottak felajánlása ellenére nem akartak beülni a szolgálati gépkocsiba (csak az esős időben).**

7) A Testület külön vizsgálta a panaszbeadvány azon részét, miszerint a rendőrök kilátásba helyezték a kényszerítő eszköz alkalmazását.

a) A Testület ezzel összefüggésben – az Állásfoglalás II. rész 6) pontjával összhangban – utal arra, hogy abban a kérdésben nem tud állást foglalni, hogy elhangzott-e az, hogy „lehasaltok a földön”. A hangnem kérdésében a Testület úgy foglalt állást a bizonyítékok alapján, hogy nem megállapítható a panaszosok emberi méltóságához való jogának sérelme.

b) Az intézkedések és a kényszerítő eszközök alkalmazásának közös elvei és szabályai között, az Rtv. 19. §-a az alábbiak szerint rendelkezik: a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az Rtv.-ben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

A rendőrök a panaszosokat a feltartóztatásuk idejére tájékoztathatták arról őket, hogy amennyiben nem engedelmeskednek a felszólításnak (azaz a feltartóztatási helyükről eltávoznak, ezáltal akadályozzák a műveleti tevékenységet), velük szemben kényszerítő eszköz – végső soron pedig előállítás – alkalmazhatók. **A rendőri intézkedésnek való ellenszegülés esetére a kényszerítő eszközök kilátásba helyezése jogszerű volt, ami által nem sérült az I. r. és a II. r. panaszos tisztességes eljárásához való joga.**

8) A rendőri intézkedéssel a családi házban, illetve a bútorzatban, használati tárgyakban való károkozás kérdésében a Testület az alábbi érdemi megállapításokat teszi.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdés 2. mondata szerint a rendőrség óvja az ember jogait. Az intézkedések és a kényszerítő eszközök alkalmazásának közös elvei és szabályai között, az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése továbbá azt tartalmazza, hogy a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyi szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A Teroelhárítási Központ által rendelkezésre bocsátott dokumentumokban nagyon részletesen leírták azt, hogy az egyes helyiségek hogyan néztek ki a rendőri intézkedés (átvizsgálás) kezdetén, illetve, hogy annak során milyen hibákat fedeztek fel az egyes berendezési tárgyakban, bútorokban. A

rendelkezésre álló videofelvételen a Testület szintén látta az egyes helyiségekben a rendetlenséget, illetve egyes bútorok állapotát. Ezek az adatok a panaszbeadványban foglaltakkal ellentétesek. A Testület fontosnak tartja megemlíteni, hogy elfogadja a Teroelhárítási Központ azon érvelését, miszerint egy körözés alatt álló személyt kellett felkutatni, aki hatóságok elől már hosszabb ideje rejtőzött. Ennek érdekében szükséges volt az ún. szisztematikus átvizsgálás, és annak során minden olyan hely (zug) felkutatása, ahol egy felnőtt férfi képes elbújni. Ennek érdekében a lakásban levő, átláthatatlan tárgyak elmozdítása szükséges és indokolt volt a Teroelhárítási Központ beosztottjai részéről. **A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy a panaszosok tulajdonhoz való jogát a rendőrök jogszerűen korlátozták.** Azt azonban nem tudta a Testület megállapítani, hogy ténylegesen okoztak-e a rendőrök kárt vagy sem. A kártérítés kérdésében ugyanakkor visszautal az Állásfoglalás III. rész 3) pontjában írtakra, azaz annak megítélése kívül esik a hatáskörén.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a panaszolt esetben a Teroelhárítási Központ beosztottjainak a panaszosok házánál intézkedési kötelezettségük keletkezett, amely által nem sérült a panaszosok tisztességes eljárásához való joga. A panaszosok feltartóztatása (valamint tőlük a rendőri intézkedéshez segítség kérése) szintén jogszerű volt, ami nem sértette a tisztességes eljárásához való jogukat, illetve a szabad mozgáshoz való alapjogot jogszerűen korlátozták mindkettőjük esetében. A rendőri intézkedésnek való ellenszegülés esete a kényszerítő eszközök kilátásban helyezése jogszerű volt, az nem sértette a panaszosok tisztességes eljárásához való jogát. A Teroelhárítási Központ beosztottjait nem terhelte az intézkedés tényének és céljának szóbeli közlésére vonatkozó kötelezettség, ezért alapjogi sérelem ebben a vonatkozásban nem történt. A Teroelhárítási Központ beosztottjai a panaszosok tulajdonhoz való jogát jogszerűen korlátozták azzal, hogy a családi házat átvizsgálták. Az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján ugyanakkor a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni az azonosításra vonatkozó kötelezettség teljesítése, illetve a rendőri hangnem és bánásmód tekintetében, ezért ebben a panaszrészben a panaszosok tisztességes eljárásához, illetve emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. január 24.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag helyett
dr. Lukács Tamás elnök

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag